

Független Magyarország

Egy szám
50
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 850 K
Negyedévre — — — 2500 K

Egy szám
50
korona

Vasárnap lép életbe az új postatarifa.

A kereskedelemügyi miniszter a posta, távirat és távbeszélő díjszabásaira vonatkozó rendelet értelmében a mérsékelt tarifa július 1-én lép életbe és főbb tételei a következők: Levél helyben 40, vidékre 80, sz. eredetileg tervezett 50, illetőleg 100 korona helyett Ausztriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba Németországba, Oroszországba és Romániába 175, egyéb külföldi államokba 250. L-velerőlap 20—40—110—150, ajánlott díja helyben 50, vidékre 100 külföldre 250. Postautóvány díja beföldön 10 000 koronáig 100. Az elküldött összeg maximuma 500.000 korona. A csomag díjszabás mérsékelttel emelkedett. A távirati szó díja beföldön 25. Ausztriába, Csehszlovákiába, Jugoszláviába és Romániába 75. Németországba és Lengyelországba 100 korona, a többi külföldi államokba pedig a díjtételek 20 százalékkal emelkedtek. Távbeszélő előfizetési díja egy évre Budapesten 144.000, vidéken 54.000, illetőleg 18.000 korona. Egy egyszerű beszélgetés díja nyilvános állomárról Budapesten 80, vidéken 30. Ezenkívül Budapestről, vagy Bajáról 15 kilométernyi távolságig 100, 25 kilométernyi távolságig 400, 50 kilométernyi távolságig 800, ezenfelül 1200 korona. Budapest és Bécs között a beszélgetés díja 2800 korona. A felmondás július 16-ig bejelenthető.

A cseh kormány felhatalmazása.

Prága. A képviselőház csütörtöki ülésén elfogadtak egy felhatalmazási törvényt, amely a kormánynak lehetőséget tesz, hogy a parlament megkérdése nélkül küldhet ideiglenes kereskedelmi szerződést.

X. Pius pápa sir-emléke.

Róma. X. Pius pápa sir-emlékét tegnap a Szent Péter templomban tüneményesen benszentelték. A szertartáson a szent Collegium, a diplomáciai kar és az udvarvettek részt.

A pápa a legyőzöttekért.

Páris. A Temps írja, hogy a pápa levele két kezdeményezést tartalmaz. Az egyik pénzügyi természetű és a jóvátétel mellőzését ajánlja. A német jóvátétel kérdését döntőbírással kívánja elintézni. A második kezdeményezés politikai természetű és a megszállott területek kiűzését jóvátételi fizetés előtt ajánlja. Mindkét kezdeményezés azonos azokkal, amelyeket a franciák visszautasítottak.

Francia erőszakoskodások.

Auchan. Tegnap, pénteken délelőtt a birodalmi bank itteni fiókjában a francia hatóság letartóztatotta és elszállította a vezető hivatalnokokat, azután kulccsal felnyitották a bank pénztárát és körülbelül 7 millió márkát elvittek.

Merénylet az olasz képviselőház alelnöke ellen.

Nápolyból jelentik: Ismeretlen tettes késszurással súlyosan megsebesítette De Triattrevanne képviselőházi alelnököt.

Elítélt francia katona

Berlin. A lapok jelentése szerint a verduni hadbírósgondatlanságból okozott emberölésért 2 évi fegyházra ítélt egy francia katonát, aki az eseni pályaudvaron egy Schmidt nevű francia katonát agyonlőtt. A dologban az az érdekes, hogy annak

idején a francia megszálló hatóság Essen városra súlyos pénzbírságot rótt ki, mert azt hitték, hogy Schmidtet német ember ölte meg.

Győztek a magyarok Göteberghban.

Budapest. A götebergi athlétikai verseny nagy részén a magyar athléták győztek. Különösen kitűntette magát Csejthey, aki három elsődíjat nyert: Diszkoszdobásban, geryevetásban és súlydobásban. Távolugrásban úgy az első, mint a második díjat a magyarok nyerték.

Új rend a munkásbiztosítóban.

A munkásbiztosító pénztár járulékaiknak óriási módon való felemeléséből mégis van a közönségnek valami előnye, mert a pénztár lényegesen szaporította az orvosok számát. Mostantól fogva nyolc orvos áll a betegek rendelkezésére. Öt kerületi orvos áll a fekvő betegek részére. Minden kerületnek meglesz a maga orvosa és így meglesz az az előny, hogy a fekvő beteg gyors orvosi segítségben részesül és nem kell majd hosszabb ideig várnia a betegeknek a kezelő orvosra.

A munkásbiztosító rendelkezésében állandóan orvos lesz, aki minden beteget kezelni fog. Szóval nem lesz ezután úgy, hogy a betegnek órára van beosztva, hogy mikor kerülhet orvos elé. A beteg akkor mehet az orvoshoz, amikor megérkezik a munkásbiztosító helyiségébe. Speciális betegeknek, borbajeseknek, bujkereseknek, szomberegnek külön orvos rendelés is. Szóval, ha már olyan horribilis járulékot fizetnek a tagok, legalább több orvos áll rendelkezésére.

Izgalmas jelenet a Dunán.

Izgalmas jelenet játszódott le csütörtökön este a Dunán a DGT hajóállomásnál. Akkor, amikor a személyhajó az állomás kikötőjénél induló félben volt és egy vontatógőzös felé haladt, jött esőnaton Csáky lakereszkedő fia másodmagával. A csónak több zsák gyapjuval volt megrakodva és a part felé igyekezett. A csónakosok kiakarták kerülni a hajókat, de a víz sodra a csónakot a személyszállító hajó kormányához sodorta. A csónak feborult, a gyapju elmerült, a bennülők pedig a vízbe esve a legkritikusabb helyzetbe jutottak. A két utas már-már elmerült és segíteni alig lehetett nekik. Ekkor Krikovszky Vince DGT személypénztárnoka gyors elhatározással csónakba ült, a veszélyeztetett helyre ment és a két fuldoklót kimentette a vízből. Az egyik fiatalember az izgalomtól és küzködéstől már teljesen ki volt merülve. Krikovszkyt, a bátor életmentőt, az izgalmas pillanatok szemtanúi lelkesen megélték.

— Az izr. leányavatási ünnepéről a felhalmazódott aktualitások miatt, csak legközelebbi számunkban referálunk.

— A tanoncmunkai állításról hétfő déli lapunkban számunk bejelentésben.

Mató-kabará főnyes műsorral ma szombaton este és holnap, vasárnap este előadást tart a Központi Szálló színháztermében.

T Ö S S É S.

Mai zürichi nyitás:
Budapest 0-6 1/2

Berlin 0-32, Newyork 865 75
Milano 24 95 Prága 1690. Budapest 0-6 5, Belgrád 620 Varsó
— Bécs 0-0079 1/2
— Szófia 512 Bukarest 290
London 2688 Páris 3420.

A főispán távollétében csendesen zajlott le a községi ülés.

A június 28-án összehívott városi községi ülés délután 4 órakor nyitotta meg Kudy főispán távollétében Veinics Ferenc dr. polgármester. Bejelentette, hogy az elhunyt Várady L. Árpád halotti éreke elajteményű ereklyéit a város megkapta Kalcáról és azt a községi teremben minden ünnepélyes leplekkel mellőzésekkel elhelyezte a városi hatóság.

A pótlógyűlést felolvasása után a főjegyző bejelentette, hogy interpelláció érkezett a protestáns egyháztól a reformált egyházak papjait a kormányzó látogatása alkalmával érti sérelom ügyében. A kormányzó bajai látogatása alkalmával a protestáns papokat a rendelkezés a kecskeméti legközelebbi rendőrség és az egyházi küldöttségek vezetésével, a felakasztott papjainak megvédésére küldte. — Gondolják a plébánost bűnösnek. A tipográfusok papjai jelentést tettek a kabinéredmények és az érti sérelmek miatt elégtételt követeltek.

Ezután a főjegyző felolvasta a polgármesteri jelentést, amely a következőkben vázolta a város helyzetét:

Méltóságos Főispán Ur!
Tiszteletos Törvényhatósági Bizottság!

A közigazgatás állapotára vonatkozó időszaki jelentésem a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

Szervezeti és személyi ügyek

A közigazgatás állapota a maga egészében még mindig nem mondható kielégítőnek, mert még mindig kérdések azok a nehézségekkel, amelyek a szerb hatalom rendszeretlen intézkedéseiből, az iratok elkeveredéseiből és eltűnéséből származnak. De közigazgatásunk rendszer megújítását a mai rendkívüli viszonyokkal kapcsolatos állami közigazgatásnak a csökkent létsáma tisztviselői karra nevezendő követeltése is erősen gátolja.

Összesen 14 állás van üresedésben, amelyeket azonban a folyamatosan volt igazolási és fegyelmi ügyek kimenetele előtt és megfelelő képzettségű alkalmazottak és más alkalmas jelentkezők hiányában csak helyettesítések útján tölthetünk be. A behelyettesítettek azonban a jelenlegi létsám arra érdemes embereiből kerültek ki és csupán két új munkaadó beállításával pótolhatott a tisztviselői kar pedig Szabados Károly főszámvivő és Bráde Károly al-

számvivő behelyettesítésével. Szabados Károly helyettes főszámvivő azonban a reálháramló feladatoknak megfelelő nem tudott, miért is őt a főispán ur Önértékelése a következőképpen való ismételt eredménytelen figyelemfelhívás után állásától megvonta hó 16-án napjával felmentette.

A főispán ur Önértékelése a folyó hó folyamán Dr. Rósz Antal I. aljegyző a tanácsnoki állásra, Dr. Kocsi János II. aljegyző az I. aljegyzői állásra, míg a II. aljegyzői állásra Eger Károly szolgabírárt és a főpénztárnoki állásra Kevencs Kalmán h. ellenőrt helyettesítette be, végül a főszámvivői állásra Puhala Tibor számvivővégi főtanácsost nevezte ki.

Dr. Mészáros Lajos alszámvivőt a fegyelmi és az ügyvádi és következményeinek terhére alól történt jogerős felmentés után szolgálatára berendelttem a miután az alszámvivői állás két év óta hiányos volt nem volt helyadó, az ő javaslatára az érdeklődésben levő számvivői állás terhére a főispán ur az addóügyi főszámvivői állás tesztőinek ellátásával bízott meg, de behelyettesítés nélkül.

A jelzett okok miatt még ma nem terjeszhetjük a tek. Törvényhatósági Bizottság elé költségvetésünket, amelynek reális alapot az adókiegészítés előtti és az ugrásszerűen emelkedő árak mellett eddigelőt ugysem adhatunk volna. A papirosköltségvetés pedig háttartásunk egyensúlyának megőrzése szempontjából igazán károsnak bizonyul.

Az előrelátható több szükséglet fedezéséről különben beavatkozásunk szükséges és kiadásainak a szigorú takarékoskodás és szükségesség szerinti csökkentése mellett gondoskodunk. A javadalmi hivatali bevételeink emelését a tek. Törvényhatósági Bizottság a tényleg javaslatára már ki is mondotta.

Itt kell megemlítenem, hogy a városi szociális munkásság további intézkedésig be kellett szüntetni, mert a vármegyeház építése folyamán a szociális intézet eddigi helyiségeit elvesztette az azok helyett a mai lakásosság mellett másokat szerezni lehetetlen és mert a városi szociális érdekei, amely egy szociális intézet működéséhez fűződik, a mai pénzügyi viszonyoknak megfelelő forgóké hiányában különben sem tudja eszét szociális kielégíteni.

Községi ügyállapotunk
A községi ügyállapotunk a tavaszi hónapokban kedvező

volt. A veresférdő megbetegedések csupán néhány esetben fordultak elő. A három tavaszi hónap mégis egy meglehetősen statisztikai szempontból előbb; tuberkulózisban elhaltak száma 50. Oly igazán nagy a szám, hogy Magyarország összes városai között Baján a legnagyobb a tuberkulózis halálos ártalmassága. Budapestben 1000 lélekre 4, Baján pedig 5 tuberkulózis halálos esik. Minden erővel azon kell tehát lennünk, hogy a nagy áldozatot követelő a fertőzés jellegét felgyorsító irányba fordítsuk a halál betegségét megfékezzük.

A tisztifőorvos előterjesztése meghozták a népjóléti miniszteriumot, hogy az 1919 év óta a szociális ügyekben a legfontosabb feladat a községi egészségügyi ügyek támogatása, melynek természetesen a város is hozzájárul, tegye lehetővé. Ennekivül a tuberkulózis terjedésének megállítását végzett fokozottabb mértékben tehát gondot fordítani az utcák tisztántartására és locsolására, ami a városok számára vilányvilágiasai való felszerelése folytán könnyen meg is valósítható, amennyiben villaszerővel tölthetjük meg tiszta vizet a nagy részre az utcák szociális kiegészítésével való ellátás mellett kielégítő munkát nem végezhetek.

A járdák tisztántartására és locsolására magának a lakosságnak kell különös gondot fordítani. Itt kell megemlítenem községi ügyeinket az a rossz szokását, hogy a házi szemétt, tüveget és adénydarabokat a félreeső mellékutókba hordja ki, ami nemcsak a községi szűzre káros, de a járókellő emberekre és állatokra közvetlenül is veszélyes. E rossz szokás megállítását végül a legszigorúbb ellenőrzést rendeljük el a kihágást elkövetői ellen a törvény szigorával járunk el.

Örömmel számolek itt be az anya és csecsemővédő intézetünk áldozatos működéséről, mely elismerést és díszítést érdemel. Az eredménye statisztikai adatok mutatják. A csecsemők halálos ártalmassága az 1920. és 1921. években a 21 százaléket is meghaladta a 1922. évi már a 15 százaléket sem érte el, míg az intézet védelmében részvétel csecsemők halálos ártalmassága alig emelkedett felül a 8 százalékon. A tanulók általános egészségi állapota kielégítő. A külvárosi iskolák tanulóinak között az elhanyagolt, piszkos és rosszul táplált gyermek. Az újra; ciliások még a múlt évben meg-

kezdődtek a az eredmény t-je-ten kielégítő.

A tisztifőorvos jelentése alapján több esetben tartottunk pisztóvizsgálatot, amikor a tejből és tejtermékekből mintákat vettünk a vegyvizsgáló állomás által megállapított hamisítás esetében a kihágási eljárást megindítottuk. A fűrdővizd megkezdése előtt egy a strand, mint a nép fűrdőit egészségügyi szempontból felülvizsgáljuk a meztelenek, memővek és memőnekény bevezetését elrendeltük.

Építkezések, beruházások.

A Városi éreke uti kislakások építését befejeztet nyert Rendelkezések jórésben már át is adták. Tíz lakásban állami alkalmazottak, tíz lakásban pedig részben városi alkalmazottak, részben szociális munkások helyettesítettek el. A felajánló kereskedelmi lakások igazgatója és a főlyammérnöki hivatal idehelyezendő mérnöke részére egy egy lakást fenntartottunk egy építési pedig ideiglenesen a kiscsányi óvoda céljára volna kénytelenek átengedni.

Tárgyalásokat folytatunk a kislakások mélyen fekvő helyeinek feltöltésére iránti a vármegyeház építési vállalkozójaival, aki azonban a termelést elkerülve nélkül oly magas sron aszallóitól volna, hogy azért a szomszédos magasságok földanyaga nemcsak kitermelhető ide el is terelhető a eszaki a termelék a hirtelkező kert művelésére sem lett volna alkalmas. Mielőtt tehát a viszonyok megengednék a feltöltési munkát oktatni megkezdjük.

A községi törvényhatósági bizottság felhatalmazása alapján a dunaparti szárnyvonal földmunkálataira pályázatot hirdettünk. A versenytárgyalás eredménye az lett, hogy az összes vállalkozók csak a munkabér emelkedésével járó több kiadásnak a városra való áthárítása mellett lettek volna hajlandók a földmunkálattal elvégezni. Ily feltétel mellett minden kockázat a városra hárított volna a vállalkozó nem lett volna egyéb, mint a város finanszírozása, akinek még az sem lett volna érdeke, hogy a munkabérek túlmagaara ne emelkedjenek. Ily körülmények között a máv. kiküldöttjeinek javaslatára egy határozatunk, hogy a munkálattal hátsólag fogantassuk és pedig annál is inkább, mert a máv. igazgatósága és felelőssége részéről legmesszebbmenő előtekonyossággal találkoztunk, és határozott segítséget is nyertünk.

Am ajánlattételre felajánlott földmunkás szervezetek közül a kalcasi kubikosok ajánlata volt a legkedvezőbb, ahikkel a munkát megkezdjük, tulnott követelések

Tegnap...
pénztáros...
azt tartalmaz...
csupán okmány...
ugyis érték...
kiadóhivatalt...

Első borosdók
minden...
hatók, vag...
Kiskun...
Felső Nád...
Telef...

**Önkéntes...
Allatv...
folyó évi...
3 órák...
nos önk...
Arverési...
Géza ügy...
tekinthet...**

**Üg...
varró...
s kendő...
jártat...
munká...
felvesz...
Díjat-cég**

**Cséplő...
Benzin...
Petroleum...
Gázolaj...
Gépjok...
Bihar Sal...
vezérkepl...
Békés...
Baja, Ha...
Ugyanis...
gepszijak...
Egy átl...
darálva...**

**Romanent...
Portlan...
Fehér márv...
Gránit...
Granit...
Tégla, erép...
Cement...
Dunavics...
napi ár...
Grünh...
Spitzer...
árúgy...
160.**

TERRENOL

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízathatlan állandó raktár és egyed-
árusítóhely az

Első Bajai Malomépitő és Mezőgazdasági Gépgyár

Baja. Kölcsey-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sarok)

KOLLARIT
BŐRLEMEZ
STACIÓKOR
FEDELLEMEZ

TURUL
CIPÓGYÁR R. T.
Fischer Pál
Postaépület, Baja.

■

Saját érdekében
tekintse meg
kirakatainkat

Cipőink
olcsók, tetszetősek,
megbízhatók!

Vasésrézbutor,
sodrony, ágybetét és gyermekkoscsit legolcsóbb gyári áron szállít!

Klein Gyula és Tea
vasbutorgyára.
Budapest, VII. Deák uca 58.
Erzsébet-körút mellett.

Porosz-szén
Van szerencsén a n. é. kőszén-ég szives tudomásra hozni, hogy állandó raktáron tartunk fűtőre és gépek üzemben tartására legkiválóbban alkalmas

előrendű felsőszilézai porosz szenet, amelyet egy a gyárosok, mint a magánosoknak ajánlunk. Raktáron tartunk kitűnő minőségű cséplőéskovács szenet

Tisztelettel 01-10
Magyar Lengyel Aruforgalmi és Szén-behozatali Vállalat. -:-
Bezerédi Pál uca 8. sz. Vasút mellett. 01-10

HUBER LAJOS
építészeti műbádogos szerelő műhelye.
Budapesti-ut 119 sz.

Készít: Tető és Toronyfedést, Városi és házi vízvezeték, csatornát, ornamentikal dísz- fűrdőberendezést, csővezést és csatornázat, szivattyus munkát, bádogkereskedelmi kutakat, villámhárítót, vi- tömegáru, ezölőpermetezőket. :- moscsengőt. :-

Költségejánlat és tervezés díjtalan.
Városi iroda: Kádár-ucca 18 szám

Gazdagokhoz a nyomdátosték vezet.

Malomtulajdonosok
figyelmébe.

Allandó raktár eredeti svájci szitaselymekben minden szám és méretben.

Továbbá eredeti Böhler-féle kőszénítő szerezőszámok, elszita-golyók, hűvöderek és sorláncok. Wolfner-féle gép- és varrószilák-ból, gép és amerikai hengerozójakból.

ELSŐ BAJAI MALOMÉPÍTŐK
Kölcsey-utca és Budapesti-ut sarok.

Két szárnyas belső tüveg, külső vasalt

üzletajtó
olcsón eladó Kozma Ferenc asztalosmesternél, Mátyás király tér 8. szám

Orvosi műszerek,
kerékpár alkatrészek
o- és csillárok stb. -o

nickelezését
vállalja. -o-o-o-

Bohner és Sándor
:- fa- és vasárugyár. :-

Diókokszt (Budapest gázgyári)
Poroszszen (Saarvidéki)
Pécsi brikett (Cséplőszén)
Tatai tojásbrikett
Pécsi aprószén (kovácsoknak)

állandóan kapható:

Schön és Bajai
szőlőt Schön Antal és Géza szénnagykereskedőknél
Iroda: Haynald-utca 13. :-; Telefon 26.

Telefonszám: 121.

Telefonszám: 121.

Saját termelésű fával égetett darabos

MÉSZ
Portland CEMENT
retorta BÜKFA SZÉN
és kátrány fedéllemezt
állandóan kapható:

Spitzer Illés
BAJA,
Budapesti-ut 9. Vásártér.
Minden mennyiséget házhoz szállítok.

Előzetes a Curvis-nyomda gyárosaihoz Baja (Füder Sándor és Társai)

Előzetes a Kollarit-nyomda gyárosaihoz Budapesti-ut 119 sz. (Huber Lajos)